

Monimuotoisuuden turvaaminen jatkuvassa kasvatuksessa

Taloustmetsien luonnonhoidolla turvataan metsäluonnon monimuotoisuutta metsänkäsittelyn yhteydessä. Luonnonhoito on yhtä tärkeää niin jatkuvan kasvatuksen kuin tasaikäisen metsän hakkuissa ja hoitotöissä.

Jatkuva kasvatusta hyödyttää sellaisia lajeja, jotka vaativat elinympäristöltään metsän peitteisyyttä, elinvoimaista varvustoa ja puustoisia liikkumisyhteyksiä. Näitä lajeja ovat muun muassa mustikka, metsäkanalinnut ja tiaiset. Myös osa uhanalaisista lajeista kuten liito-orava ja kuukkeli tarvitsevat peitteistä metsäaluetta liikkumiseen ja ravinnonsaamiseen. Eri-ikäisrakenteisessa metsässä säilyy vaihteleva varjostus, jolloin myös varjossa ja puolivarjossa viihtyville kasvilajeille jää enemmän sopivia kasvupaikkoja.

Jatkuvassa kasvatuksessa monimuotoisuuden kannalta on tärkeää muistaa:

- säilytä sekapuustoisuus ja erityisesti monimuotoisuuden kannalta tärkeät puulajit
- jätä vanhoja puita ja säästöpuuryhmiä
- säästä lahopuut
- tee tekopötkelöitä
- säästä suojaheikköjä.

Erityisesti metsänkäsittelyssä huomioitava:

- monimuotoisuudelle tärkeät luontokohteet
- vesien suojavaikkykkeit
- soiden reunojen vaihettumisvyöhykkeet
- peltojen reunavyöhykkeet
- erityiset lajesiintymät.

Poimintahakkuun toteuttaminen

Jatkuvassa kasvatuksessa puustoa käsitellään pääasiassa poimintahakkuin. Poimintahakkuissa poistetaan suurimpia puita, tehdään kasvutilaa pienemmille. Uudistuminen perustuu luontaisesti syntyviin taimiin. Jatkuvan kasvatuksen metsä muodostuu eri-ikäisistä ja kokoisista puista. Rakennetta ylläpidetään hakkuin. Jatkuvan kasvatuksen kohdevalinta tehdään metsänomistajan tavoitteiden, olemassa olevan puuston rakenteen ja metsikön muiden erityispiirteiden perusteella.

Kuva: Juha Tuononen

Turvaa säästö- ja lahoppuit

- Älä poista edellisissä hakkuissa jätettyjä säästöpuita tai puuryhmiä. Säästöpuut tuottavat aikanaan monimuotoisuuden kannalta tärkeää lahoppuita.
- Säästä etenkin monimuotoisuudelle arvokkaat lehtipuut kuten raidat, haavat, pihlajat, lepät.
- Jätä kaadettujen lehtipuiden runkoja sekä oksia ja latvuksia mahdollisuuksien mukaan metsään metsälajien ravinnoksi ja lahoppuiksi.
- Jätä läpimitaltaan yli 10 cm paksut lahoppuit metsään ja varo rikkomasta korjuussa erityisesti järeitä maalahoppuita.
- Jos kohteella ei ole lahoppuita, tee lehtipuista muutama tekopötkkelö. Sellaisiksi soveltuvat esimerkiksi lengot ja monihaaraiset puut, joita on hankala korjata ja joiden taloudellinen arvo on heikko.

Kasvata sekametsiä ja säilytä puulajimäärä

- Sekametsässä pääpuulajia on alle 75 prosenttia koko puuston runkoluvusta. Kasvatettava puusto voi olla vaihtelevan kokoista. Sekapuustoisuus lisää ennen kaikkea metsän monimuotoisuutta ja maisemallista arvoa sekä vähentää tuhoriskejä. Myös riista hyötyy sekametsistä.
- Kaikissa metsänhoitotoimenpiteissä tulisi huomioida ja säilyttää alkuperäinen puulajimäärä.
- Säilytä aina lehtipuustoa mahdollisuuksien mukaan havupuuvaltaisissa metsiköissä.
- Jos mahdollista, jätä kuusikoihin myös mäntyjä ja männiköihin vastaavasti kuusia.

Lisätietoja talousmetsien luonnonhoidosta: metsakeskus.fi/fi/hankkeet/monimetsa ja metsakeskus.fi/luonnonhoitotoimenpiteiden-muistilista